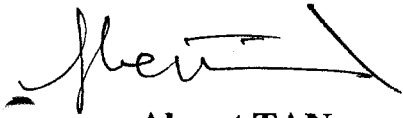

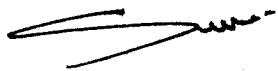
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

“2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi”miz genel ve madde gerekçeleriyle birlikte ekte sunulmuştur.

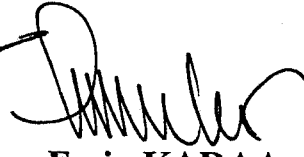
Gereği saygıyla arz olunur. 16.06.2000

Ahmet TAN
İstanbul Mv.

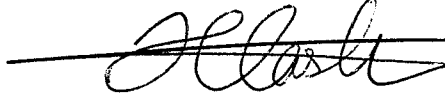
N.Kemal ATAHAN
Hatay Mv.

Emin KARAA
Kütahya Mv.

Ali ARABACI
Bursa Mv. (1)

Hakan TARTAN
İzmir Mv.

GENEL GEREKÇE

Son yıllarda hızla artan ve artması giderek devam eden trafik kazalarının azalmasını temin için bu teklif hazırlanmıştır.

Teklif hazırlanırken toplumun içinde bulunduğu trafik terörünün bilimsel nedenleri incelenmiş ve toplum bünyemize uymayan belli uygulamalardan vazgeçilmiştir. Cezaların paraya çevrilmesi, veya ertelenmesi kuralından vazgeçilmiş alkollü içkinin kullanılması tamamen yasaklanarak sürücülerini daha dikkatli olmaya, karikatürlere bile konu olan içkili davranış bozukluklarından vazgeçirme amaçlanmakta, ölçülü içtim itirazlarını kaldırmaktadır. Asli kusur sayılarına hız kurallarını ihlal etmek ile alkollü araç kullanmayı da getirmektedir. İçkili araç kullanımının 2.kez tekrarlanması halinde araca elkoyma kuralıda yasa teklifinde yeni bir uygulama olacaktır.

6085 sayılı Karayolları trafik kanununda alkollü araç kullanmak derecesine bakılmaksızın kesin olarak yasak iken 1985 yılında yürürlüğe giren 2918 sayılı karayolları trafik kanununda alkollü araç kullanmakta belirli ölçüler getirilerek sürücülerin belirli miktarlarda alkol almalarına izin verilmiştir. Böylece Türkiye'de alkollü sürücülerden kaynaklanan kazalarda neredeyse bir patlama meydana gelmiştir.

1985 yılında olan toplam 65.831 adet kazanın 3.041'i alkollü sürücülerden kaynaklanırken, 1986 yılında meydana gelen 92.625 adet kazanın 11.441'i alkollü sürücülerden kaynaklanmıştır.

Bu iki yıl karşılaştırıldığında toplam kaza sayısındaki artış %40.7 iken, alkollü sürücülerden kaynaklanan kazalardaki artışın %376 olduğu görülmektedir.

Trafik kazalarını önlemek için uluslararası standartları yakalamamız gerekmektedir. Eğer böyle düşünüyorsak hem hapis cezalarını hem para cezalarını yeniden düzenlememiz icap eder.

Örneğin alkollü araç kullanan sürücüye verilen para cezası bugün için ülkemizde 34.900.000 TL iken bu rakam TL karşılığı olarak,

İsviçre'de	2.868.000.000 TL
Hollanda'da	2.528.000.000 TL
İtalya'da	574.000.000 TL
İngiltere'de	4.615.000.000 TL
Fransa'da	5.097.000.000 TL'dir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 36ncı maddesinin 3ncü fıkrasında değişiklik yapılarak, sürücü belgesi olmadan trafiğe çıkanlara verilen hapis ve para cezaları artırılmaktadır.

MADDE 2- Bu maddede, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 48 inci maddesi değiştirilmekte, uyuşturucu veya keyif verici maddeler ile alkollü içki alarak araç kullananlara verilen cezalar artırılmaktadır. Ayrıca, alkollü olarak ölümlü ya da yaralamalı trafik kazasına neden olunması halinde ağır kusurun varlığı kabul edilmektedir.

MADDE 3- Bu madde ile, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 51nci maddesi değiştirilerek, hız kurallarını ihlal edenlere verilen cezalar artırılmaktadır.

MADDE 4- Bu madde ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 84üncü maddesi 1 inci fıkrasına (m) ve (n) alt bentleri eklenerek hız kurallarını ihlal edenlerle, alkollü araç kullananların trafik kazası halinde “aslı kusurlu” sayılacakları hüküm altına alınmıştır.

MADDE 5- Bu madde ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 125 inci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesi sonuna bir cümle eklenerek yerel ve ulusal bazda yayın yapan televizyon kuruluşlarının, trafik eğitim programlarını, izlenebilir bir saatte yayınlamaları zorunluluğu getirilmektedir.

MADDE 6- Bu madde ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu hükümlerine göre verilen hapis ve hafif hapis cezalarının paraya çevrilemeyeceği ve tecil edilemeyeceği hükmü getirilmektedir.

MADDE 7- Yürürlük maddesidir.

MADDE 8- Yürütme maddesidir.

KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 36ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sürücü belgesi olmadan trafiğe çıkanlara ilk tespitte (3) aydan (6) aya kadar, tekrarı halinde (6) aydan (1) yıla kadar hapis cezası verilir. Ayrıca bu kişiler her defasında iki yüz elli milyon lira para cezası ile cezalandırılırlar. Bu kişilerin kazaya neden olması halinde bu cezaların uygulanması diğer cezaların uygulanmasına engel teşkil etmez. Sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse, ayrıca tescil plâkasına da aynı miktar için ceza tutanağı düzenlenir”.

Madde 2- 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 48nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 48- Uyuşturucu veya keyif verici maddeleri almış olanlar ile alkollü içki almış olması nedeniyle güvenli sürme yeteneklerini kaybetmiş kişilerin karayolunda araç sürmeleri yasaktır.

Bu madde hükmüne uymayan sürücüler derhal araç kullanmaktan men olunur.

Toplu taşıma araçlarında sigara içilmez. Sigara içenler hakkında 4207 sayılı Tütün Mamüllerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun hükümleri uygulanır.

Alkollü araç kullandığı tespit edilen sürücülerin, birinci defada bir yıl, ikinci defada iki yıl süreyle sürücü belgeleri ellerinden alınır. Ayrıca, bu kişilere 250.000.000.TL.para cezası uygulanır. İkinci defasında alkollü araç kullandığı tespit edilenlere yukarıda yazılı cezalarla birlikte üç aydan altı aya kadar hapis cezası verilir; aracına üç ay süreyle el konulur; aracın muhafaza masrafları kendisinden alınır. Psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesi sonrası uygun görülenlere, geri alma süresi sonunda belgeleri iade edilir. Psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesinin yapılmasına dair esas ve usuller yönetmelikte

gösterilir. Alkollü olarak ölümlü ya da yaralamalı trafik kazasına neden olunması halinde ağır kusurun varlığı kabul edilir.

Uyuşturucu ve keyif verici maddeleri alarak araç kullananlar ise beş yüz milyon lira para cezası ve bir yıl hapis cezası ile cezalandırılırlar ve sürücü belgeleri süresiz olarak geri alınır.

Madde 3- 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 51nci maddesinin 2, 3 ve 5nci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hız ölçen teknik cihaz veya çeşitli usullerle yapılan tespit sonucu hız sınırlarını; yüzde ondan yüzde otuza kadar aşan sürücüler yüz milyon lira, yüzde otuzdan fazla aşan sürücüler iki yüz elli milyon lira para cezası ile cezalandırılır”.

“Hız kuralını ihlâl sebebiyle ceza yazılan sürücülerden, suçun işlendiği tarihten geriye doğru (1) yıl içerisinde aynı kuralı (3) defa ihlâl ettiği tespit edilenlerin sürücü belgeleri (2) yıl süre ile geri alınacağı gibi, ayrıca üç ay da hapis cezası verilir. Süresi sonunda psiko-teknik değerlendirmeden ve psikiyatri uzmanının muayenesinden geçirilerek sürücü belgesi almasına mani hali olmadığı anlaşılanlara belgeleri iade edilir”.

“Bu cihazları imal veya ithal edenler, fiil başka bir suç oluştursa bile ayrıca 750.000.000.TL. para cezası ile altı ay hapis cezası ile araçlarında bulunduran , işletenler ise 750.000.000.TL.para cezası ve iki aydan üç aya kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar ve bu cihazların müsadereğine de hükmolunur”.

Madde 4-13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 84ncü maddesinin birinci fıkrasından (l) bendinden sonra gelmek üzere (m), (n) ve (o) bendleri eklenmiştir.

- m) Hız kurallarını ihlâl etmek
- n) Alkollü araç kullanmak
- o) Sürücü belgesiz araç kullanmak

Madde 5- 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 125nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu programların günün 12.00-24.00 saatleri arasında yayımlanması zorunludur”.

Madde 6-13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Ek-3ncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu kanun hükümlerine göre faillere uygulanan hafif hapis ve hapis cezaları paraya çevirilemez, tecil edilemez”.

Madde 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 8-Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

